Raadhuisstraat 25
7001 EX Doetinchem

info@achterhoekambassadeurs.nl
www.achterhoekambassadeurs.nl

Memo

Onderwerp	Samenwerking richting Brussel met de regio's Stedendriehoek, Zwolle en Twente
Datum	30 november 2026

Informatieve memo van Achterhoek Ambassadeurs
Voorgesteld wordt de Achterhoek Raad kennis te laten nemen van de ontwikkeling van deze samenwerking en de verdere uitwerking hiervan in de komende periode.

Aanleiding
Europa speelt een steeds grotere rol bij maatschappelijke, economische en ruimtelijke opgaven die ook voor de Achterhoek van belang zijn. Europese regelgeving, investeringen en programma's hebben direct invloed op thema's als bereikbaarheid, innovatie, klimaatadaptatie, waterbeheer, energietransitie en economische ontwikkeling.

Veel van de opgaven waar de Achterhoek de komende decennia voor staat, worden mede beïnvloed door Europese wet- en regelgeving, investeringsprogramma's en beleidskeuzes. Om de ambities uit de Visie 2050 van de Regio Achterhoek te realiseren, is het daarom van belang om niet alleen nationale maar ook Europese ontwikkelingen actief te volgen en waar mogelijk te beïnvloeden. Vanuit die gedachte kijkt de Achterhoek al geruime tijd nadrukkelijker richting Brussel en de Europese Unie.

Daarbij is de samenwerking gezocht met de regio's Zwolle, Stedendriehoek en Twente. Gezamenlijk vormen deze regio's een krachtig Oost-Nederlands netwerk met vergelijkbare opgaven, sterke economische verbindingen en gedeelde belangen richting Europa. De samenwerking biedt de mogelijkheid om de gezamenlijke belangen van Oost-Nederland krachtiger onder de aandacht te brengen bij Europese instellingen, beter aan te sluiten bij Europese programma's en financieringsmogelijkheden en gezamenlijk op te trekken bij lobby en belangenbehartiging.

Waarom samenwerken?
Onze ervaring is dat succesvolle belangenbehartiging en samenwerking in Brussel voldoende schaal en slagkracht vereisen. Het gaat daarbij om vier belangrijke randvoorwaarden:

- Voldoende capaciteit vanuit alle betrokken regio's om plannen daadwerkelijk uit te voeren;
- Een sterke inhoudelijke agenda die richting geeft aan de gezamenlijke inzet;
- Een passend budget om activiteiten, netwerkvorming en projectontwikkeling mogelijk te maken;
- Bestuurlijke daadkracht om gezamenlijk keuzes te maken en kansen te benutten.

ACHTERHOEK AMBASSADEURS

Raadhuisstraat 25
7001 EX Doetinchem

info@achterhoekambassadeurs.nl
www.achterhoekambassadeurs.nl

De afgelopen jaren hebben wij geleerd dat helderheid over deze uitgangspunten essentieel is. Het biedt richting, creëert onderling vertrouwen en maakt het mogelijk om snel en slagvaardig te handelen wanneer zich kansen voordoen in Brussel.

Daarnaast biedt samenwerking concrete voordelen:

- Een grotere zichtbaarheid en herkenbaarheid richting Europese instellingen;
- Meer kansen op aansluiting bij Europese netwerken en samenwerkingsverbanden;
- Vergroting van de mogelijkheden om Europese subsidies en financiering aan te trekken;
- Uitwisseling van kennis, expertise en contacten;
- Een sterkere gezamenlijke lobby op onderwerpen die voor Oost-Nederland van belang zijn.

Om de mogelijkheden voor verdere samenwerking te verkennen hebben de vier regio's in juni gezamenlijk een werkbezoek aan Brussel gebracht. Tijdens dit bezoek zijn gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van Europese instellingen, regionale vertegenwoordigingen en relevante netwerken. Doel hiervan was om te verkennen op welke wijze de regio's gezamenlijk effectiever kunnen optreden richting Brussel en waar gezamenlijke belangen liggen.

Ook tijdens de European Week of Regions and Cities (EWRC) in oktober is nadrukkelijk aandacht besteed aan de samenwerking tussen de vier regio's. De EWRC is het grootste jaarlijkse evenement van de Europese Unie op het gebied van regionale ontwikkeling en brengt jaarlijks duizenden bestuurders, beleidsmakers, kennisinstellingen en regionale vertegenwoordigers uit heel Europa bijeen. Tijdens deze week is gebleken dat de vier Oost-Nederlandse regio's op diverse dossiers vergelijkbare belangen hebben en dat een gezamenlijke positionering leidt tot meer zichtbaarheid, een sterker netwerk en betere kansen om invloed uit te oefenen op Europese beleidsontwikkeling en financieringsprogramma's.

Gezamenlijke inhoudelijke agenda
De vier regio's hebben afgesproken hun samenwerking in eerste instantie te richten op drie gezamenlijke thema's.

1. Bereikbaarheid en de North Sea-Baltic Corridor (TEN-T)
De regio's zien zichzelf als een strategische schakel binnen de Europese North Sea-Baltic Corridor. Gezamenlijk wordt ingezet op verbetering van spoor-, water- en logistieke verbindingen, versterking van stedelijke en economische knooppunten en het aantrekken van Europese middelen voor infrastructuur en duurzame mobiliteit.

Voor de Achterhoek biedt deze samenwerking tevens de mogelijkheid om vroegtijdig invloed uit te oefenen op Europese infrastructurele ontwikkelingen.

Raadhuisstraat 25
7001 EX Doetinchem

info@achterhoekambassadeurs.nl
www.achterhoekambassadeurs.nl

Door gezamenlijk op te trekken kunnen de regio's hun belangen beter onder de aandacht brengen bij Europese en nationale besluitvormers en mede richting geven aan toekomstige keuzes binnen het Europese TEN-T-netwerk.
Dit is onder meer relevant in het licht van discussies over nieuwe goederenvervoerverbindingen tussen de Noordzeehavens en Noordoost-Europa.
De Achterhoek heeft zich eerder kritisch uitgesproken over de mogelijke aanleg van een Goederenverbinding Noordoost-Europa (GNOE) door de regio. Een sterkere positie in Brussel helpt om vroegtijdig betrokken te zijn bij beleidsvorming en infrastructuurontwikkeling, zodat de belangen van inwoners, ondernemers en leefomgeving beter kunnen worden geborgd.

2. Waterweerbaarheid
Op het gebied van waterbeheer, klimaatadaptatie, waterveiligheid en waterkwaliteit willen de regio's zich gezamenlijk positioneren als Europese voorbeeldregio. Daarbij wordt ingezet op kennisontwikkeling, innovatie, Europese samenwerking en het benutten van kansen die voortvloeien uit de Europese Water Resilience Strategy.

Voor de Achterhoek sluit dit direct aan bij de regionale inzet op het gebied van waterbeschikbaarheid en de aanpak van droogte. De afgelopen jaren heeft de regio ervaren dat langdurige periodes van droogte grote gevolgen hebben voor landbouw, natuur, economie en leefomgeving. Binnen de samenwerking willen de regio's kennis uitwisselen, innovatieve oplossingen ontwikkelen en Europese middelen benutten om maatregelen op het gebied van water vasthouden, water besparen en klimaatadaptatie te versnellen. Hiermee sluit de Brusselse samenwerking aan op de bestaande regionale droogteaanpak en de ambitie om de Achterhoek weerbaarder te maken tegen de gevolgen van klimaatverandering.

3. Innovatie en Defensie
De vier regio's beschikken gezamenlijk over een sterk innovatie-ecosysteem met kennisinstellingen, innovatieve bedrijven en expertise op het gebied van hightech, digitalisering en defensiegerelateerde technologie. Gezamenlijk wordt gewerkt aan een sterkere positionering binnen Europese innovatie- en defensieprogramma's, het aantrekken van Europese middelen en het ontwikkelen van nieuwe samenwerkingen tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden.

Gezamenlijke vertegenwoordiging
Naast de inhoudelijke samenwerking onderzoeken de regio's hoe zij hun aanwezigheid en vertegenwoordiging in Brussel gezamenlijk kunnen organiseren. Door kennis, capaciteit en netwerken te bundelen ontstaat een efficiëntere en krachtigere belangenbehartiging richting Europese instellingen. Tevens biedt dit betere mogelijkheden om Europese ontwikkelingen vroegtijdig te signaleren, strategische partnerschappen aan te gaan en kansen voor de regio's te benutten.

Raadhuisstraat 25
7001 EX Doetinchem

info@achterhoekambassadeurs.nl
www.achterhoekambassadeurs.nl

Vervolg
De komende periode werken de vier regio's de samenwerking verder uit. Hierin worden ook alle belangrijkste stakeholders binnen de regio betrokken.
Daarbij wordt ingezet op de verdere ontwikkeling van de gezamenlijke agenda, het versterken van de vertegenwoordiging in Brussel en het uitwerken van concrete lobby- en projectactiviteiten binnen de drie benoemde thema's. Hiermee willen de regio's hun invloed vergroten, beter aansluiten op Europese ontwikkelingen en optimaal gebruikmaken van kansen die Europa biedt voor Oost-Nederland.